

Motion till riksdagen 2009/10:So222

av **Thomas Nihlén m.fl. (mp)**

Förhandsgranskning av reklam för receptbelagda vacciner

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att reklamkampanjer för receptbelagda vacciner förhandsgranskas.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införliva direktiv 2001/83/EG av den 6 november 2001 i sin helhet, inkluderat punkt 4 i artikel 88, i svensk läkemedelslagstiftning.

Motivering

Ett helt nytt fenomen är att det i Sverige sedan drygt två år tillbaka förekommit reklamkampanjer direkt till konsument av receptbelagda läkemedel.

Detta gäller marknadsföringen av de två vaccinerna Gardasil och Cervarix mot vissa HPV-virus, som i vissa fall kan orsaka livmoderhalscancer. Dessa har marknadsförts direkt till konsumenter av läkemedelsföretagen, genom helsidesannonser i dagspressen, både riks och lokal, radioreklam, Internetreklam, reklam i tidskrifter m.m.

Läkemedelsföretagen marknadsför vaccinerna som vaccin mot livmoderhalscancer, trots att det är ett vaccin mot virus som bara i vissa fall kan ge livmoderhalscancer. Svenska Läkemedelsverket är den enda läkemedelsmyndighet inom EU som utan godkännandeprocédur tillåter reklam direkt till konsument av receptbelagda läkemedel i form av vaccinerna Gardasil och Cervarix.

Det finns inom EU och i Sverige ett generellt förbud mot marknadsföring av och reklam för receptbelagda läkemedel. Det finns dock ett undantag från detta förbud.

Fel! Okänt namn på

I Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/83/EG av den 6 november 2001 om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel, finns följande att läsa under artikel 88.

Punkt 4. Det förbud som avses i punkt 1 skall inte gälla vaccinationskampanjer som utförs av industrin och som är godkända av de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna.

I samband med att Sverige anpassade svensk läkemedelslagstiftning till detta direktiv införlivades inte direktivet i sin helhet, utan man uteslöt punkt 4 under artikel 88.

Anledningen till att man inte införde direktivet i sin helhet förklaras med att ett förhandsgodkännande av behörig myndighet av vaccinationskampanjer skulle strida mot tryckfrihetsförordningen och förbudet mot censur.

Miljöpartiet anser att detta rör sig om kommersiell reklam för varför hänvisningen till tryckfrihetsförordningen och förbudet mot censur är en felaktig tolkning av svensk lagstiftning.

Vi anser därför att regeringen snarast bör göra ett tillägg till den svenska läkemedelslagstiftningen som innebär att samma regler för reklam för och marknadsföring av vacciner gäller i Sverige som i övriga EU. Införandet av ett förhandsgodkännande av den kommersiella reklam som läkemedelsföretagen gör för receptbelagda vacciner, skulle leda till att eventuell reklam skulle innehålla mer av adekvat information för medborgarna. Förmodligen skulle detta också öka möjligheterna att nå ut med producentobunden information om dessa vacciner till allmänheten, vilket måste anses som mycket väsentligt ur ett konsumentperspektiv.

Ett liknande motionsyrkande från oss togs upp i socialutskottets betänkande 2008/09:SoU24 om läkemedelsfrågor. Tyvärr avsågs det utan att något resonemang fördes om de frågor vi tar upp. Därför återkommer vi i denna fråga.

Stockholm den 24 september 2009

Thomas Nihlén (mp)

Gunvor G Ericson (mp)

Bodil Ceballos (mp)

Jan Lindholm (mp)

Mats Pertoft (mp)